

AKCIJSKI PLAN STRATEŠKOG OKVIRA ZA RAZVOJ TRŽIŠTA KAPITALA U
REPUBLICI HRVATSKOJ, 2025. – 2026.

AKCIJSKI PLAN STRATEŠKOG OKVIRA ZA RAZVOJ TRŽIŠTA KAPITALA U REPUBLICI HRVATSKOJ, 2025. – 2026.

Razvijeno tržište kapitala jedna je od bitnih odrednica gospodarskog rasta, ekonomske stabilnosti te rasta i razvoja svake zemlje. Ono omogućuje mnogobrojne prednosti za gospodarstvo zemlje u cjelini, poput: učinkovitog usmjeravanja kapitala u investicijske projekte, veću likvidnost i diversifikaciju rizika, privlačenje investicija, potiče inovacije, doprinosi održavanju financijske stabilnosti zemlje. Od svojih početaka, tržište kapitala u Republici Hrvatskoj značajno se razvilo zahvaljujući, između ostalog, usklađivanju hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije i europskim standardima, ulasku u eurozonu i povećanju kreditnog rejtinga. Unatoč tome, još uvijek su prisutni brojni izazovi koji se moraju savladati kako bi se ostvario konačni cilj, a to je klasifikacija hrvatskog tržišta kapitala kao tržišta u razvoju, odnosno tzv. *emerging market*.

Hrvatskom tržištu kapitala prvenstveno nedostaje veća dubina tržišta i veća likvidnost u vlasničkim i dužničkim vrijednosnim papirima. Na nacionalnom tržištu je prisutan razmjerno veliki broj lokalnih institucionalnih ulagatelja, osobito mirovinskih fondova i osiguravajućih društava, no spomenutim društvima nedostaju dodatne atraktivne mogućnosti za domaća ulaganja. Istovremeno, malim ulagateljima često nedostaje financijsko znanje ili prilike za diversifikaciju svojih ušteđevina. Adresiranje ovih pitanja ključno je za ostvarivanje punog potencijala hrvatskog tržišta kapitala i osiguranje da tržište kapitala podupire opći gospodarski razvoj Republike Hrvatske.

Hrvatsko tržište je trenutno izrazito bankocentrično s udjelom kreditnih institucija u ukupnoj aktivni financijskih institucija od otprilike 70%. Kako bi se potaknuo održivi gospodarski rast i smanjili sistemski rizici, potrebno je povećati ulogu nebankarskih financijskih institucija te unaprijediti izdavanje državnih vrijednosnih papira, koji su ključni kao niskorizični financijski instrumenti.

U Republici Hrvatskoj do sada nije bio usvojen sveobuhvatan dokument kojim bi se na sustavan način utvrdilo trenutno stanje, a potom i predložile mjere za unapređenje i razvoj sustava tržišta kapitala. Stoga je Ministarstvo financija, zajedno s Hrvatskom agencijom za nadzor financijskih usluga i Europskom bankom za obnovu i razvoj, pokrenulo aktivnosti usmjerene na izradu Strateškog okvira za razvoj tržišta kapitala u Republici Hrvatskoj 2025. - 2030. (u daljnjem tekstu: Strateški okvir).

Kako bi se osiguralo provođenje Strateškog okvira s jasnom raspodjelom odgovornosti, vremenskim okvirima i prioritetima, predviđena su dva akcijska plana. Akcijski plan Strateškog okvira za razvoj tržišta kapitala u Republici Hrvatskoj, 2025. – 2026. (u daljnjem tekstu: Akcijski plan 2025. – 2026.) pripremljen je usporedno s Strateškim okvirom dok se izrada narednog Akcijskog plana predviđa za 2026. te će obuhvatiti razdoblje do kraja 2030.

Akcijski plan 2025. - 2026. obuhvaća ciljeve svakog pojedinog ključnog strateškog smjera, aktivnosti i podaktivnosti svakog cilja, nositelje i sunositelje svake od aktivnosti kao i krajnji rok za provedbu pojedine aktivnosti.

Slijedeći Strateški okvir, Akcijski plan 2025. - 2026. prikazan u tabličnom obliku, sadrži pet ključnih strateških smjerova:

1. **Regionalna integracija nacionalnog tržišta i pozicioniranje Republike Hrvatske kao regionalnog financijskog središta** što uključuje postizanje “*emerging market*” (EM) klasifikacije, razmatranje opcija regionalne integracije s drugim tržištima te uvođenje poveznica s međunarodnim središnjim depozitorijima vrijednosnih papira. Također, jedan od ciljeva je i pozicioniranje Republike Hrvatske kao regionalnog središta za uvrštenje i trgovanje ETF-ovima.
2. **Digitalizacija tržišta kapitala** podrazumijeva osiguravanje odgovarajućih digitalnih rješenja i izvora informacija kako bi se omogućio lakši pristup i pojednostavljeni procesi za daljnji razvoj tržišta.
3. **Unaprjeđenje korporativnog upravljanja u trgovačkim društvima** u državnom vlasništvu uz poticanje transparentnosti i usklađenosti s međunarodnim standardima kao i jačanje kapaciteta za izdavanje obveznica, a u cilju uvrštenja dužničkih i vlasničkih instrumenata na tržište kapitala. U pogledu trgovačkih društva u privatnom vlasništvu istražiti će se najprikladnije opcije za financiranje kroz alternativne investicijske fondove rizičnog kapitala.
4. **Unaprjeđenje likvidnosti tržišta kapitala** što podrazumijeva kreiranje i unaprjeđenje inicijativa s ciljem poticanja aktivnog trgovanja od strane malih i institucionalnih ulagatelja. U cilju provedbe ovog smjera, razmotrit će se svrhovitost uvođenja investicijskih računa, unaprijedit će se program promicanja financijske pismenosti, pokrenut će se dijalog s dionicima u cilju uvođenja primarnih dilera na tržište kapitala te će se uspostaviti platforma za posudbu vrijednosnih papira, tzv. “*securities lending and borrowing*” (SLB) platforma.
5. **Razvoj novih investicijskih instrumenata i načina financiranja** što podrazumijeva podršku alternativnim izvorima financiranja, jačanje fondova rizičnog kapitala, podršku trgovačkim društvima prilikom izlaska na burzu putem inicijalne javne ponude i sl. Navedeno podrazumijeva i podršku dodatnim proizvodima kao što su zeleni vrijednosni papiri, ETF-ovi i sl.